

INFORMAČNÝ LIST

ÚSPEŠNE ZREALIZOVANÉHO PROJEKTU

Názov projektu		Zlepšenie starostlivosti o Ramsarskú lokalitu - Jaskyne Demänovskej doliny
ITMS Kód projektu		24150120032
Číslo zmluvy o poskytnutí NFP		001/5.1-5.2MP/2009
Prijímateľ	Názov	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
	Sídlo	Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
Fond		Európsky fond regionálneho rozvoja
Operačný program		Životné prostredie
Prioritná téma		Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám
Operačný cieľ		Opatrenie 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov Opatrenie 5.2 Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov
Schéma štátnej pomoci		-

1. Miesto realizácie projektu		
Región	Kraj	Obec
Stredné Slovensko	Žilinský kraj	Demänovská Dolina

2. Finančný a časový rámec realizácie projektu		
Časový rámec realizácie projektu	Začatie realizácie aktivít projektu	Ukončenie realizácie aktivít projektu
	01/2010	05/2014
Finančný rámec realizácie projektu	Celkové oprávnené náklady projektu	393 157,77 €
	z toho NFP	393 157,77 €

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

	z toho	EÚ zdroje	334 184,10€	85,00%
		ŠR	58 973,67€	15,00%
		Vlastné zdroje	0,00 €	0,00%

3. Východiská, ciele a dosiahnuté výsledky/dopady projektu

Východiská projektu a jeho ciele	<p>Lokalita Demänovskej doliny je známa dlhodobým stretom záujmov ochrany prírody, ochrany podzemných vôd a cestovného ruchu. V roku 2006 zapísaná podzemná mokraď medzinárodného významu - Jaskyne Demänovskej doliny ešte zvýraznila prítomnosť najdlhšieho jaskynného systému na Slovensku, navyše ležiaceho v Národnom parku Nízke Tatry.</p> <p>Ochrana a zachovanie tohto prírodného fenoménu patrí medzi primárne úlohy Štátnej ochrany prírody SR. Na lokalite sa v minulosti realizovalo niekoľko geologických úloh zameraných na kvantitatívne a kvalitatívne zhodnotenie jej hydrogeologických pomerov.</p> <p>V realizovanom projekte aktivity nadväzovali (stopovacie skúšky, zriadenie vodomerných objektov a monitoring prietokov) a dopĺňali (hydrogeologické vrty, hydrodynamické skúšky, geofyzikálne merania, stanovenie environmentálnych izotopov vo vodách, zostavenie zrážkovo-odtokových a zmiešavacích modelov) výsledky starších prác.</p> <p>Vchody do jaskýň na lokalite boli vo väčšine prípadov zabezpečené. Niektoré však už neboli vo vyhovujúcom stave a potrebovali výmenu. V prípade Pustej jaskyne bol problematický zasutený vchod, ktorý značne obmedzoval možnosti výskumu v tejto speleologicky významnej časti jaskynného systému.</p>
Popis projektu	<p>Projekt sa zaoberá problematikou zlepšenia starostlivosti o ramsarskú lokalitu. Zahŕňa niekoľko hlavných aktivít, ktoré zlepšili existujúce poznatky pre ochranu jaskynného systému a súčasne na základe získaných výsledkov hydrogeologického monitoringu umožnili usmerniť manažmentové opatrenia na lokalite.</p> <p>Zvýšenú ochranu si lokalita vyžadovala z hľadiska jej medzinárodného významu ako podzemnej mokrade, z hľadiska ochrany jaskýň ako národných prírodných pamiatok a prírodných pamiatok, ale aj z pohľadu zabezpečenia ochrany krasových vôd, ktoré sú využívané ako zdroj pitnej vody pre mesto Liptovský Mikuláš.</p> <p>Aj preto výsledky z monitorovacej časti projektu slúžia nielen Štátnej ochrane prírody SR, ale aj viacerým zainteresovaným subjektom. Problematiku pohybu krasových vôd v území a pohybu prípadného znečistenia na lokalite je možné objasniť len na základe komplexného prístupu, ktorý bol aplikovaný i v aktivitách zakomponovaných do realizovaného projektu. Hlavná časť projektu bola venovaná špecifickým hydrogeologickým prácam, ktoré boli navrhované na základe doterajšieho stupňa poznania.</p> <p>Projekt má charakter špecifického druhu monitoringu vyžadujúceho si zvýšené náklady na zavedenie, pričom umožňuje následné pozorovania dlhodobého charakteru na takto vybudovaných stanovištiach bez mimoriadnych nárokov na ďalšie investície,</p>

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

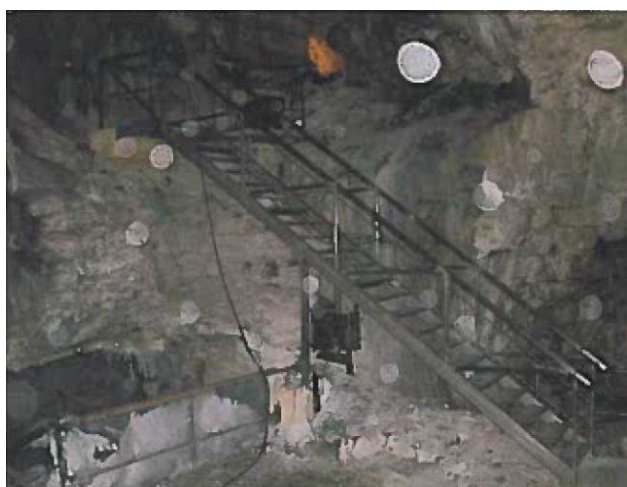
	pričom následné práce sú realizovateľné väčšinou priamo pracovníkmi ŠOP SR - Správy slovenských jaskýň.
Dosiahnuté výsledky / dopady projektu vrátane merateľných ukazovateľov	<p>Realizáciou projektu sa zistili doteraz neobjasnené hydrogeologické pomery v dôležitých častiach lokality pred vstupom vôd do jaskynného systému a po ich opätovnom výstupe na povrch. Identifikovali sa smery a rýchlosti prúdenia podzemných vôd, ktoré sú kľúčovými podkladmi pri ochrane podzemných priestorov. Stanovil sa pomer autochtónnych a alochtónnych vôd, ako aj spôsoby a charakter komunikácie medzi povrchovými a podzemnými vodami pri rozdielnych hydrologických situáciách. V dvoch jaskyniach boli osadené nové dvere (spolu 6 dverí a jedna mreža).</p> <p>V Pustej jaskyni sa obnovil zasutený vchod, ktorý je kľúčovým pre realizáciu monitoringu viacerých zložiek jaskynného prostredia v tejto časti jaskynného systému.</p> <p>Výsledky všetkých monitorovacích prác realizovaných v rámci projektu v nadväznosti na súčasné poznatky sa publikovali v monografii venovanej jaskyniam Demänovskej doliny a zaznamenali sa v odbornej databáze. Uvedenými opatreniami sa vytvorili podmienky pre realizáciu dlhodobých monitorovacích prác hydrogeologického charakteru v tejto lokalite.</p>
Web stránka projektu/prijímateľa:	www.sopsr.sk
Vyjadrenie prijímateľa: (Zdôraznenie pridanej hodnoty a vplyvu projektu na občanov, prijímateľa a pod.)	Po ukončení projektu naďalej prebiehajú vybrané aktivity súvisiace predovšetkým s dlhodobým monitorovaním prietokov vodných tokov a hladín podzemných vôd. Na základe získaných výsledkov sú priebežne vykonávané aj nové stopovacie skúšky a podľa hydrologickej situácie na povrchu realizované aj ďalšie hydrometrovacie práce a pozorovania s cieľom podľa možnosti zachytiť stavy extrémnych hydrologických situácií, ktoré sú významné z hľadiska poznania funkčnosti tohto mikropovodia.
Horizontálne priority:	<p>HP IS: Súčasťou projektu je získanie špecifických dát o hydrologickej a hydrogeologickej situácii v ramsarskej lokalite - Jaskyne Demänovskej doliny. Údaje sú uložené v príslušnej odbornej databáze.</p> <p>HP TUR: Monitoring ramsarskej lokality významovo pokrýva nielen oblasť ochrany prírody a životného prostredia ale súvisí aj s hospodárskym využitím územia pre odber podzemných vôd na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a s rozvojom Demänovskej doliny ako strediska cestovného ruchu medzinárodného významu.</p>

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

FOTOGRAFIE Z MIESTA REALIZÁCIE PROJEKTU

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

